

ევრო SDMX მეტამონაცემების სტრუქტურა (ESMS)

გარდაცვალება

	ცნების დასახელება	წარმოდგენა
1	საკონტაქტო ინფორმაცია	
1.1	საკონტაქტო ორგანიზაცია	საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახური (საქსტატი)
1.2	საკონტაქტო ორგანიზაციის ერთეული	მოსახლეობის აღწერისა და დემოგრაფიული სტატისტიკის დეპარტამენტი
1.3	საკონტაქტო პირი	შორენა წიკლაური
1.4	საკონტაქტო პირის ფუნქცია	მოსახლეობის აღწერისა და დემოგრაფიული სტატისტიკის დეპარტამენტის უფროსი
1.5	საკონტაქტო პირის საფოსტო მისამართი	ქ. თბილისი, 0180, ცოტნე დადიანის 30
1.6	საკონტაქტო პირის ელექტრონული ფოსტის მისამართი	shtsiklauri@geostat.ge
1.7	საკონტაქტო პირის ტელეფონი	+995 32 236 72 10 (601)
1.8	საკონტაქტო პირის ფაქსი	-
2	მეტამონაცემების განახლება	
2.1	მეტამონაცემების ბოლო სერტიფიცირება	2019 წ. 8 თებერვალი
2.2	მეტამონაცემების ბოლო გამოქვეყნება	2019 წ. 8 თებერვალი
2.3	მეტამონაცემების ბოლო განახლება	2019 წ. 8 თებერვალი
3	სტატისტიკური მონაცემების წარმოდგენა	
3.1	მონაცემების აღწერა	გარდაცვლილთა სტატისტიკა მოიცავს წლის განმავლობაში რეგისტრირებულ გარდაცვლილთა რიცხოვნობას და შესაბამის მაჩვენებლებს (კოეფიციენტებს).
3.2	კლასიფიკაციის სისტემა	საქართველოს ადმინისტრაციულ-ტერიტორიული ერთეულების კლასიფიკატორი; ავადმყოფობათა და ჯანმრთელობასთან დაკავშირებული პრობლემების საერთაშორისო სტატისტიკური კლასიფიკატორის მეათე გადახედვა (ICD-10).
3.3	სექტორის მოცვა	წლის განმავლობაში გარდაცვლილები. მონაცემები არ მოიცავს ოკუპირებულ ტერიტორიებზე გარდაცვლილებს.
3.4	სტატისტიკური ცნებები და განსაზღვრებები	გარდაცვალება – ადამიანის სასიცოცხლო ფუნქციების სამუდამოდ შეწყვეტა. ჩვილთა მოკვდაობა – ბავშვთა მოკვდაობა სიცოცხლის პირველ წელს (0-12 თვის ჩათვლით). ნეონატალური მოკვდაობა – მოკვდაობა დაბადების მომენტიდან სიცოცხლის 28-ე დღემდე. პოსტნეონატალური მოკვდაობა – მოკვდაობა სიცოცხლის 28-ე დღიდან ერთ წლამდე ასაკში. მოკვდაობის ზოგადი კოეფიციენტი – გარკვეულ დროში გარდაცვლილთა რიცხოვნობის შეფარდება იმავე

	ცნების დასახელება	წარმოდგენა
		<p>პერიოდის მოსახლეობის საშუალო რიცხოვნობასთან და უჩვენებს გარდაცვლილთა რიცხოვნობას მოსახლეობის 1 000 კაცზე.</p> <p>ჩვილ ბავშვთა მოკვდაობის კოეფიციენტი – 1 წლამდე ასაკის გარდაცვლილ ბავშვთა რიცხოვნობა 1 000 დაბადებულზე.</p> <p>5 წლამდე ასაკის ბავშვთა მოკვდაობის კოეფიციენტი – 5 წლამდე ასაკის გარდაცვლილ ბავშვთა რიცხოვნობა 1 000 ცოცხლად დაბადებულზე.</p> <p>სიცოცხლის მოსალოდნელი ხანგრძლივობა დაბადებისას – წლების რაოდენობა, რომელსაც საშუალოდ იცოცხლებს ერთი ადამიანი დაბადებულთა თაობიდან იმ პირობით, რომ მოკვდაობის დონე ყოველ ასაკში დარჩება ისეთი, როგორც არის მოცემულ პერიოდში.</p>
3.5	სტატისტიკური ერთეული	გარდაცვლილი.
3.6	სტატისტიკური პოპულაცია	საქართველოში გარდაცვლილები და საზღვარგარეთ საქართველოს წარმომადგენლობებში რეგისტრირებული გარდაცვლილი საქართველოს მოქალაქეები.
3.7	საანგარიშო არეალი	მოიცავს მთელი ქვეყნის მონაცემებს ოკუპირებული ტერიტორიების გარდა. მათ შორის, რეგიონების, მუნიციპალიტეტებისა და თვითმმართველი ქალაქების, საქალაქო და სასოფლო დასახლებების მიხედვით, საქართველოს ადმინისტრაციულ-ტერიტორიული ერთეულების კლასიფიკატორის შესაბამისად.
3.8	დროის მოცვა	<p>1940, 1950-1968 – გარდაცვლილთა (მათ შორის, ჩვილ ბავშვთა) რიცხოვნობა საქალაქო და სასოფლო დასახლებების მიხედვით;</p> <p>1969 წლიდან – გარდაცვლილთა (მათ შორის, ჩვილ ბავშვთა) რიცხოვნობა რეგიონების, თვითმმართველი ერთეულების, საქალაქო და სასოფლო დასახლებების მიხედვით;</p> <p>1969 წლიდან – გარდაცვლილთა რიცხოვნობა სქესის მიხედვით;</p> <p>1989 წლიდან – გარდაცვლილთა რიცხოვნობა ასაკის მიხედვით;</p> <p>2002 წლიდან – გარდაცვლილთა რიცხოვნობა რეგიონების, ასაკის, სქესის და საქალაქო და სასოფლო დასახლებების მიხედვით;</p> <p>1989 წლიდან – გარდაცვლილთა რიცხოვნობა თვეების მიხედვით;</p> <p>1990 წლიდან – გარდაცვლილთა რიცხოვნობა გარდაცვალების ძირითადი მიზეზები და სქესის მიხედვით;</p> <p>1995 წლიდან – 1 წლამდე ასაკის გარდაცვლილ ბავშვთა რიცხოვნობა გარდაცვალების ძირითადი მიზეზები და სქესის მიხედვით;</p> <p>2005 წლიდან მონაცემები ხელმისაწვდომია სხვადასხვა მაჩვენებლის მიხედვით.</p>
3.9	საბაზო პერიოდი	-
4	ზომის ერთეული	რიცხოვნობა, პრომილე (‰).
5	საანგარიშო პერიოდი	კალენდარული წელი.

	ცნების დასახელება	წარმოდგენა
6	ინსტიტუციური მანდატი	
6.1	სამართლებრივი აქტები და სხვა შეთანხმებები	<p>საქართველოს კანონი "ოფიციალური სტატისტიკის შესახებ"; http://geostat.ge/cms/site_images/saqstatis_kanoni.pdf სტატისტიკურ სამუშაოთა ყოველწლიური პროგრამა; http://geostat.ge/cms/site_images/programa-2018.pdf საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახურის დებულება. http://geostat.ge/cms/site_images/saqstatis_debuleba.pdf</p>
6.2	მონაცემთა გაზიარება	<ul style="list-style-type: none"> „დემოგრაფიული მდგომარეობის გაუმჯობესების ხელშეწყობის მიზნობრივი სახელმწიფო პროგრამის დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2014 წლის 31 მარტის N262 დადგენილების პირველი მუხლის მე-5 პუნქტის თანახმად, საქსტატი ყოველწლიურად უზრუნველყოფს სოციალური მომსახურების სააგენტოსთვის მონაცემების მიწოდებას ურთიერთშეთანხმებულ ფორმატში; მემორანდუმი სსიპ ლევან საყვარელიძის სახელობის დაავადებათა კონტროლისა და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ეროვნულ ცენტრსა და სტატისტიკის ეროვნულ სამსახურს შორის.
7	კონფიდენციალურობა	
7.1	კონფიდენციალურობა – პოლიტიკა	<ol style="list-style-type: none"> საქართველოს კანონი "ოფიციალური სტატისტიკის შესახებ": <ul style="list-style-type: none"> კანონის მე-4 მუხლის თანახმად, ოფიციალური სტატისტიკის მწარმოებლის მიერ სტატისტიკური მიზნებისათვის შეგროვებული, ფიზიკური და იურიდიული პირების შესახებ მონაცემები მკაცრად კონფიდენციალურია და მხოლოდ სტატისტიკური მიზნებისათვის გამოიყენება. კანონის 28-ე მუხლის (სტატისტიკურ მონაცემთა კონფიდენციალურობის დაცვა) თანახმად, <ol style="list-style-type: none"> ოფიციალური სტატისტიკის წარმოების მიზნით შეგროვებული მონაცემები კონფიდენციალურია, თუ ისინი იძლევა დაკვირვების ერთეულის იდენტიფიცირების საშუალებას ან თუ მათი მეშვეობით შესაძლებელია ამგვარი მონაცემების დადგენა. დაუშვებელია კონფიდენციალური სტატისტიკური მონაცემების გაცემა და გავრცელება ან მათი არასტატისტიკური მიზნით გამოყენება, გარდა საქართველოს კანონმდებლობით განსაზღვრული გამონაკლისებისა. ოფიციალური სტატისტიკის წარმოებისას სავალდებულოა საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესებით საიდენტიფიკაციო მონაცემების, მათ შორის, ასეთი მონაცემების შემცველი სტატისტიკური კვლევის ამსახველი კითხვარების განადგურება ან განცალკევებით შენახვა. კანონის 29-ე მუხლის თანახმად, საქსტატის ორგანოებში დასაქმებულებს ეკრძალებათ სტატისტიკური კვლევის მიზნით შეგროვებული და დამუშავებული კონფიდენციალური სტატისტიკური მონაცემების გამოყენება და გავრცელება. http://geostat.ge/cms/site_images/saqstatis_kanoni.pdf „მონაცემების კონფიდენციალურობის პოლიტიკა საქსტატში“ http://www.geostat.ge/cms/site_images/files/georgian/law/konfidencialuobis%20brzaneba.pdf

	ცნების დასახელება	წარმოდგენა
		3. „საჯარო სარგებლობის მიკრომონაცემების გავრცელების პოლიტიკა საქსტატში“ http://www.geostat.ge/cms/site_images/files/georgian/law/microdata%20brzaneba.pdf 4. საქართველოს კანონი „პერსონალურ მონაცემთა დაცვის შესახებ“. https://matsne.gov.ge/ka/document/view/1561437
7.2	კონფიდენციალურობა – მონაცემებთან მოპყრობა	<ul style="list-style-type: none"> • კონფიდენციალურობის დაცვის სახელმძღვანელოები. • საქსტატში დასაქმებულის მიერ წერილობით აღიარებული ვალდებულებები სამსახურებრივი საქმიანობის შედეგად მიღებული/შეგროვებული მონაცემების კონფიდენციალურობის უზრუნველყოფის შესახებ.
8	გამოქვეყნების პოლიტიკა	
8.1	გამოქვეყნების კალენდარი	მონაცემთა გავრცელების თარიღები განსაზღვრულია სტატისტიკურ სამუშაოთა კალენდრით, რომელიც განთავსებულია საქსტატის ვებ-საიტზე და საჯაროდ ხელმისაწვდომია.
8.2	გამოქვეყნების კალენდარზე ხელმისაწვდომობა	http://geostat.ge/?action=page&p_id=22&lang=geo
8.3	მომხმარებელთა ხელმისაწვდომობა	მონაცემები ხელმისაწვდომია ყველა ტიპის მომხმარებლისთვის ერთდროულად.
9	გავრცელების სიხშირე	ნახევარწლიური (წინასწარი) და წლიური მონაცემები ქვეყნდება წელიწადში ერთხელ.
10	ხელმისაწვდომობა და მკაფიოობა	
10.1	პრეს–რელიზები	პრეს–რელიზი წარმოადგენს ძირითადი დემოგრაფიული მაჩვენებლების შესახებ ოფიციალურ პუბლიკაციას, რომელიც ქვეყნდება ელექტრონულად წელიწადში ერთხელ ქართულ და ინგლისურ ენებზე. http://geostat.ge/cms/site_images/files/georgian/population/2017%20Summary%20VS%20 Geo.pdf
10.2	პუბლიკაციები	კრებული "დემოგრაფიული ვითარება საქართველოში" ქართულ და ინგლისურ ენებზე, ელექტრონული ვერსია. http://geostat.ge/cms/site_images/files/georgian/population/Demografiuli%20Vitareba%20SaqartveloSi-Krebuli%202017.pdf „ბუნებრივი მოძრაობის სტატისტიკა საქართველოში“ ქართულ და ინგლისურ ენებზე, ელექტრონული ვერსია. http://geostat.ge/index.php?action=wnews&lang=geo&npid=587
10.3	ონლაინ მონაცემთა ბაზა	მონაცემები განთავსებულია საქსტატის საიტზე PC-Axis-ის მონაცემთა ბაზაში: http://pc-axis.geostat.ge/PXWeb/pxweb/ka/Database
10.4	მიკრომონაცემებზე ხელმისაწვდომობა	-
10.5	სხვა	-
10.6	დოკუმენტაცია მეთოდოლოგიაზე	მეთოდოლოგიის დოკუმენტაცია განთავსებულია საქსტატის ვებ-საიტზე: http://www.geostat.ge/?action=page&p_id=580&lang=geo
10.7	დოკუმენტაცია ხარისხის შესახებ	-
11	ხარისხის მართვა	
11.1	ხარისხის უზრუნველყოფა	სტატისტიკური პროცესების და პროდუქტების ხარისხის უზრუნველსაყოფად საქსტატი ხელმძღვანელობს ოფიციალური სტატისტიკის შესახებ საქართველოს კანონის მე-4 მუხლით „ოფიციალური სტატისტიკის ძირითადი პრინციპები“, აგრეთვე ევროპის სტატისტიკის პრაქტიკის კოდექსით, გაეროს ოფიციალური სტატისტიკის

	ცნების დასახელება	წარმოდგენა
		ფუნდამენტური პრინციპებით და ევროპის სტატისტიკის სისტემის ხარისხის უზრუნველყოფის ჩარჩოთი (QAF).
11.2	ხარისხის შეფასება	საქსტატის მეთოდოლოგიის და ხარისხის მართვის სამმართველო დარგობრივ დეპარტამენტებთან ერთად პასუხისმგებელია წარმოებული სტატისტიკური პროდუქტების და პროცესების ხარისხზე. სამმართველო ატარებს სტატისტიკური პროცესების ხარისხის აუდიტს და აფასებს სტატისტიკურ პროდუქტებთან და პროცესებთან დაკავშირებულ რისკებს. საქსტატში შემუშავებულია პოლიტიკის დოკუმენტები, სახელმძღვანელოები და სამუშაო პროცესების აღწერილობები. ეს დოკუმენტები უზრუნველყოფენ სტატისტიკური პროცესების და პროდუქტების სტანდარტიზებას და ხარისხის უზრუნველყოფის ერთიანი სისტემის ჩამოყალიბებას.
12	შესაბამისობა	
12.1	მომხმარებელთა მოთხოვნები	მონაცემთა ძირითადი მომხმარებლები არიან: სახელმწიფო მმართველობის ცენტრალური და ადგილობრივი ორგანოები, აკადემიური წრეები, სტუდენტები, საერთაშორისო ორგანიზაციები, არასამთავრობო ორგანიზაციები, მედია, მოქალაქეები. ძირითადად გამოიყენება ქვეყანაში დემოგრაფიული სურათის გასაშუქებლად, ნაშრომების, თემების, ანალიზის, პრეზენტაციების მოსამზადებლად და სხვა მიზნებისთვის.
12.2	მომხმარებელთა კმაყოფილება	მომხმარებელთა კმაყოფილების კვლევა არ ჩატარებულა. თუმცა იგი მუდმივად კონტროლდება ფორმალური და არაფორმალური კონტაქტების მეშვეობით.
12.3	სისრულე	ხელმისაწვდომია გარდაცვლილთა შესახებ შემდეგი მონაცემები: სქესი, ასაკი, გარდაცვალების და რეგისტრაციის თარიღი და ადგილი, მოქალაქეობა, გარდაცვალების ძირითადი მიზეზი. აღნიშნული მონაცემები ხელმისაწვდომია რეგიონის, თვითმმართველი ერთეულის და საქალაქო და სასოფლო დასახლებების დონეზე.
13	სიზუსტე და სანდოობა	
13.1	ზოგადი სიზუსტე	-
13.2	შერჩევითი ცდომილება	-
13.3	არაშერჩევითი ცდომილება	-
14	დროულობა და პუნქტუალურობა	
14.1	დროულობა	ნახევარწლიური (წინასწარი) მონაცემები ქვეყნდება საანგარიშო პერიოდის დასრულებიდან 2.5 თვის შემდეგ, ხოლო წლიური (საბოლოო) მონაცემები – 3 თვის შემდეგ.
14.2	პუნქტუალურობა	მონაცემთა გამოქვეყნება ხდება სტატისტიკური სამუშაოების პროგრამაში მითითებული თარიღის შესაბამისად. გამოქვეყნების თარიღების დარღვევის ფაქტს ადგილი არ ჰქონია.
15	თანამიმდევრულობა და შესადარისობა	
15.1	შედარებითობა – გეოგრაფიული	მონაცემები გროვდება და მუშავდება ერთი და იგივე მეთოდოლოგიითა და განმარტებებით ქვეყნის სხვადასხვა რეგიონებისა და თვითმმართველი ერთეულებისთვის (თვითმმართველი ქალაქები და მუნიციპალიტეტები).
15.2	შესადარისობა – დროში	მონაცემები გროვდება და მუშავდება ერთი და იგივე მეთოდოლოგიითა და განმარტებებით მთელი განსახილველი პერიოდის განმავლობაში.

	ცნების დასახელება	წარმოდგენა
15.3	თანამიმდევრულობა – სტატისტიკურ მიმართულებებს შორის	-
	თანამიმდევრულობა – შიდა	-
16	დანახარჯები და დატვირთვა	გარდაცვლილთა მონაცემების მოწოდება ხდება ადმინისტრაციული წყაროების მიერ და არ მოითხოვს დამატებით დანახარჯებს.
17	მონაცემთა გადასინჯვა	
17.1	მონაცემთა გადასინჯვა – პოლიტიკა	გადასინჯვის პოლიტიკა ხელმისაწვდომია საქსტატის ვებ-საიტზე: geostat.ge/cms/site_images/Revision%20policy_Geostat_20%20July_final.pdf
17.2	მონაცემთა გადასინჯვა – პრაქტიკა	აღწერათა შორის პერიოდში გარდაცვლილთა მონაცემების გადაანგარიშება ხდება აღწერის შედეგების და შესაბამისი წლების დემოგრაფიულ მონაცემებზე დაყრდნობით. 2014 წლის მოსახლეობის საყოველთაო აღწერის შედეგებმა დღის წესრიგში დააყენა წინა წლების ძირითადი დემოგრაფიული მონაცემების გადაანგარიშებისა და განახლების აუცილებლობა. 2018 წელს ხელმისაწვდომი გახდა 1994-2014 წლების ძირითადი დემოგრაფიული მონაცემების გადაანგარიშებული შედეგები. დეტალური ინფორმაცია ხელმისაწვდომია საქსტატის ვებ-საიტზე: http://geostat.ge/index.php?action=wnews&lang=geo&npid=619
18	სტატისტიკური დამუშავება	
18.1	პირველადი მონაცემები	სსიპ ლევან საყვარელიძის სახელობის დაავადებათა კონტროლისა და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრიდან საქსტატი იღებს გარდაცვლილების შესახებ სამედიცინო ცნობების ელექტრონულ ბაზას. სახელმწიფო სერვისების განვითარების სააგენტოდან საქსტატი იღებს რეგისტრირებულ გარდაცვლილთა ელექტრონულ ბაზას.
18.2	მონაცემთა შეგროვების სიხშირე	კვარტალურად.
18.3	მონაცემთა შეგროვება	წლის განმავლობაში დემოგრაფიული შემთხვევების შეგროვება ხდება სრულად.
18.4	მონაცემთა კონტროლი	მონაცემების გამოქვეყნებამდე ხორციელდება მონაცემების დუბლებისგან გაწმენდა და ლოგიკური კონტროლი. ასევე ხორციელდება სხვადასხვა ადმინისტრაციული წყაროების ერთმანეთთან დაკავშირება. გარდაცვალების ძირითადი მიზეზის კოდირება ხორციელდება ჯანმრთელობის მსოფლიო ორგანიზაციის (WHO) მიერ რეკომენდირებული პროგრამა IRIS-ის საშუალებით. პროგრამა ავტომატიზირებულად ირჩევს სიკვდილის ძირითად მიზეზს და ანიჭებს კოდს ავადმყოფობათა და ჯანმრთელობასთან დაკავშირებული პრობლემების საერთაშორისო სტატისტიკური კლასიფიკატორის მეათე გადასინჯვის (ICD-10) მიხედვით. პროგრამა IRIS-ით კოდირების დამთავრების შემდეგ იწყება მეორე ეტაპი და გარდაცვალების მონაცემთა კონტროლი ხორციელდება ჯანმრთელობის მსოფლიო ორგანიზაციის (WHO) მიერ რეკომენდირებული პროგრამა ANACOD-ის საშუალებით.
18.5	მონაცემთა გაანგარიშება	მონაცემთა გაწმენდის და დაზუსტების შემდეგ ხდება დემოგრაფიული სტატისტიკის წარმოება.
18.6	მოსწორება	-
19	კომენტარი	-